

This question paper contains 3 printed pages]

Your Roll No.....

6553

M.A./IV Sem.

A

PUNJABI—Course 402

(Bhasha Vigyan ate Punjabi Bhasha di Banntar :

Theory, History and Tendencies)

(Admissions of 2009 and onwards)

Time : 3 Hours

Maximum Marks : 70

Note :—The maximum marks printed on the question paper are applicable for the students of the regular colleges (Cat. 'A'). These marks will, however, be scaled up proportionately in respect of the students of NCWEB at the time of posting of awards for compilation of result.

(Write your Roll No. on the top immediately on receipt of this question paper.)

ਨੋਟ :- ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੇ ਤਿੰਨ ਭਾਗ ਹਨ । ਸਾਰੇ ਭਾਗ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ । ਹਰ ਭਾਗ ਦੇ ਮੁੱਢ ਵਿਚ ਦਰਜ ਹਿਦਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੋ ।

ਭਾਸ਼ਾ ਪਹਿਲਾ

ਨੋਟ :- ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰੋ । ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਅੰਕ ਬਰਾਬਰ ਹਨ ।

1. ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਦਿਆਂ, ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਮੂਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਉਪਰ ਰੋਸ਼ਨੀ ਪਾਉ ।

P.T.O.

2. ਸੰਰਚਨਾਤਮਕ ਭਾਸ਼ਾ-ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਮੂਲ ਸੰਕਲਪ ਕਿਹੜੇ ਹਨ ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਪਰ ਰੋਸ਼ਨੀ ਪਾਉ ।
3. ਧੁਨੀ-ਵਿਗਿਆਨ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਪ੍ਰਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਦਿਆਂ, ਧੁਨੀ-ਉਚਾਰਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਉਪਰ ਚਰਚਾ ਕਰੋ ।
4. ਭਾਵਾਂਸ਼-ਵਿਉਤ (Morphology) ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਧੁਨੀ-ਵਿਗਿਆਨ (Phonetics) ਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਭਿੰਨ ਹੈ ? ਚਰਚਾ ਕਰੋ । 14×2=28

ਭਾਗ ਦੂਜਾ

ਨੋਟ :- ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰੋ । ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਅੰਕ ਬਰਾਬਰ ਹਨ ।

5. ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਨਿਕਾਸ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਮੂਲ ਪੜਾਵਾਂ ਨੂੰ ਚਰਚਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣਾਉ ।
6. ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਉਪਰ ਰੋਸ਼ਨੀ ਪਾਉ ।
7. ਪੰਜਾਬੀ ਦੀਆਂ ਸਵੱਰ, ਵਿਅੰਜਨ, ਦੁੱਤ ਵਿਅੰਜਨ ਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਵਿਅੰਜਨ ਧੁਨੀਆਂ ਕਿਹੜੀਆਂ ਹਨ ? ਚਰਚਾ ਕਰੋ ।
8. ਪੰਜਾਬੀ ਦੀਆਂ ਰੂਪ-ਵਿਗਿਆਨਕ ਵਿਆਕਰਣਕ ਇਕਾਈਆਂ ਕਿਹੜੀਆਂ ਹਨ ? ਚਰਚਾ ਕਰੋ । 14×2=28

ਭਾਗ ਤੀਜਾ

ਨੋਟ :- ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਦਿਉ। ਉੱਤਰ ਪੰਜਾਹ ਪੰਜਾਹ ਸ਼ਬਦਾਂ ਤੋਂ ਵਧ ਦੇ ਨਾ ਹੋਣ।

9. (i) ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਬਿੰਦੀ, ਟਿੱਪੀ ਤੇ ਅੱਧਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਨੂੰ ਉਭਾਰੋ।
- (ii) ਲੜੀਦਾਰ ਦੇ ਕੜੀਦਾਰ ਸੰਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ?
- (iii) 'ਚਿਹਨ', 'ਚਿਹਨਕ' ਤੇ 'ਚਿਹਨਿਤ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
- (iv) 'ਭਾਸ਼ਾ' (ਲੈਂਗ) ਤੇ 'ਉਚਾਰ' (ਪੈਰੋਲ) ਦਾ ਅੰਤਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰੋ।
- (v) ਭਾਸ਼ਾ-ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਪੁਰਾਤਨ ਨਾਂ ਕਿਹੜੇ ਹਨ ?
- (vi) ਭਾਸ਼ਾ-ਪਰਿਵਰਤਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕਿਹੜੇ ਹਨ ?
- (vii) ਭਾਸ਼ਾ-ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਕਾਰਜ-ਖੇਤਰ ਨਾਲ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਕਰਾਉ। $2 \times 7 = 14$